

MORGENSTAR, De, Brusselse toneelvereniging, in oktober 1850 opgericht.

Door de oprichting van deze toneelvereniging werd duidelijk tegemoetgekomen aan reële behoeften die zich toen in het Brusselse toneelleven lieten voelen. De vooraanstaande rederijkerskamer De Wijngaerd domineerde de Brusselse toneelwereld volledig en beperkte op die manier de kansen van heel wat toneelspelers, terwijl het vrij traditioneel gehouden repertoire van De Wijngaerd kritiek ontlokte van de zijde van een aantal sociaal-progressief-denkende toneelliefhebbers en flaminganten. Eén van hen, Emmanuel van Driessche, gaf de impuls tot de oprichting van De Morgenstar, die „eene maetschappij” moest worden, „die met eenen vooruitgaenden volksgeest bezield is, die hare werking over de burgerij uitstrekt en laat voelen, die in het vlaemsch een politiek, een volkselement ziet”. De namen van de andere stichters - we noemen o.m. D. Sleenckx, D. Delcroix, L. Jottrand, A. de Perceval, J. Kats, K. Onderreet en E. Lauwers - leiden tot de conclusie dat deze progressief-Vlaamse geest de vereniging inderdaad aanvankelijk moet bezield hebben. De opvoering van toneelstukken voor werklieden en de organisatie van openbare leergangen bevestigen deze veronderstelling trouwens eveneens.

De Morgenstar evolueerde vrij spoedig tot een toneelkring van aanzien, getuige de toestemming die ze reeds in 1863 verwierf om het predikaat Koninklijk te voeren, het erevoorzitterschap dat de graaf van Vlaanderen aanvaardde en de succesvolle wedstrijden die ze van 1865 af organiseerde. Dit aanzien behield ze ook in de 20ste eeuw. Koning Albert was haar hoge beschermheer. Ter gelegenheid van haar 75ste verjaardag, die ze vierde onder het voorzitterschap van Hendrik Colassin - een man die de vereniging gedurende 35 jaar leidde - schreef ze niet alleen verscheidene wed-

strijden uit, maar publiceerde ze ook het werk *Het Vlaamsch Tooneel*, samengesteld door Maurits Sabbe, Lode Monteyne en Hendrik Coopman. In 1945 werd ze gemachtigd als opvolgster op te treden van de Brusselse rederijderskamer *De Corenbloem*, die in de loop der eeuwen verdwenen was. Onder deze naam is ze nog steeds actief.

LITERATUUR: A. Demol, *Honderdjarig bestaan van De Morgenstar*, in *Het Laatste Nieuws* (4 november 1950); - M. Sabbe, L. Monteyne, H. Coopman, *Het Vlaamsch Tooneel inzonderheid in de XIXe eeuw*, geschreven in opdracht van den Koninklijken toneelkring *De Morgenstar van Brussel* (1927).

ELS WITTE